

İspat Yükümlülüğü Yönünden Fatura

İspat Yükümlülüğü Yönünden Fatura  NS Z Mali Müşavirlik mesleği bilgi ve birikime dayanan bir meslektir. Bu yüzden TÜRMOB ve Odalarımızın eğitim temel...

İspat Yükümlülüğü Yönünden Fatura

Tarih: 1 Temmuz 2021

İspat Yükümlülüğü Yönünden Fatura

 NS Z

Mali Müşavirlik mesleği bilgi ve birikime dayanan bir meslektir. Bu yüzden TÜRMOB ve Odalarımızın eğitim temel önceliği oldu ve olmaya devam edecektir. Meslektaşlarımızın ihtiyaç duyacakları bilgiye en doğru ve en sağlıklı bir biçimde ulaşmaları için eğitim faaliyetleri, yayınlar gerçekleştiriyoruz. Bu çalışmalarımızdan birisi de, Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirk leridir.

Meslektaşlarımıza yardımcı olmak amacıyla mali konularda aydınlatıcı bilgi aktarmak ve tartışmalı konulara dikkat çekmek amacıyla, Mesleki Mevzuatı İzleme Kurulu tarafından hazırlanan, Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirkülerinin dokuzuncusunu sizlerin istifadesine sunuyoruz. Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirk lerini hazırlayan Meslek Mevzuatı İzleme Kurulumuza teşekkür ederiz.

İspat Yükümlülüğü Yönünden Fatura'yı konu alan bu Sirkülerimiz, uygulamacılara yardımcı olmak amacıyla konu

açıklamaları, ilgili maddeler, kararlar değerlendirilerek hazırlanmıştır. İspat Yükümlülüğü Yönünden Fatura Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirkülerimizin meslektaşlarımıza faydalı olmasını diliyoruz.

Emre KARTALOĞLU

TÜRMOB Genel Başkanı

1- GİRİŞ

Vergi hukukunda en çok kullanılan belgelerden biri faturadır. Faturanın, vergi mükelleflerinin hasılatlarının tespiti dışında, bir alacağın tespiti ve ispatı açısından da önemli bir işlevi vardır. O nedenle vergi hukukunun dışında ticaret hukuku açısından da önemli bir belgedir.

Her iki alanda önemli bir konumda olan bu belgenin fonksiyonlarının iyi anlaşılması açısından özellikle bazı konuların incelenmesi, bu konuların yargının görüşü ile birlikte değerlendirilmesinin meslek camiamıza faydalı olacağı inancı ile bu çalışmada vergi ve ticaret hukuku açısından faturanın nasıl tanımlandığı, ticari teamülde yer alan açık – kapalı fatura ayrımının ve doğurduğu sonuçlar, faturanın alacağın ispatı açısından fonksiyonu, itiraz ve itirazın sonuçları ile fatura üzerinde vade farkı taleplerinin değerlendirmeleri yapılmış ve yargının bu konulara bakışı değerlendirmeye çalışılmıştır.

2 – GENEL OLARAK FATURA

Fatura, günümüz ticari hayatında özellikle mal alım satımında ve her türlü hizmet faaliyetlerinde kullanılan önemli bir belgedir. Böyle bakıldığında, vergi hukuku açısından hasılat veya gider belgesi, Türk Ticaret Hukuku açısından ise alacak veya borcun kanıtını oluşturan bir belge olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ticari amaçla malı satın alan alıcı ya da aynı amaçla iş yaptıran kişi, satıcı ya da işi yapandan aldığı fatura ile bu

malın hangi tarihte, nereden, kimden satın alındığını, alınan malın veya yaptırılan işin fiyatını, tutarını, iskonto yapılıp yapılmadığını, peşin veya veresiye alındığını tevsik etme ve kendi işletmesinin ticari defter kayıtlarını buna göre düzenleme olanağına kavuşur.

2.1 – VERGİ USUL KANUNUNDA FATURA

Vergi Usul Kanununun 229. maddesinde fatura tanımı şu şekilde yapılmıştır. *“Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır”*.

Yapılan bu tanıma göre faturanın vergi uygulamalarında çok önemli bir konumu bulunmaktadır. Bu nedenledir ki 229. madde ve devamı maddelerde faturanın şekli, faturanın nizamı, fatura kullanma zorunluluğunda olanlar ile ilgili ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır. V.U.K. mükerrer 257. madde ile Hazine ve Maliye Bakanlığına tanınan yetkiler çerçevesinde hayatımıza E-uygulamalar da girmeye başlamış ve devam etmektedir.

[Vergi Usul Kanununun](#) mükerrer 242’nci maddesinin 2 numaralı fıkrasında yer alan hükmün Maliye Bakanlığı’na verdiği yetkiye istinaden; düzenlenmesi, müşteriye verilmesi, müşteri tarafından da istenmesi ve alınması zorunlu olan faturanın, elektronik belge olarak düzenlenmesi, müşteriye elektronik ortamda iletilmesi ve elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmış ve [397 Seri No.lu VUK Genel Tebliğinin](#) ile açıklanmıştır. Bu Tebliğde düzenlenen e-Fatura, yeni bir belge türü olmayıp, kağıt fatura ile aynı hukuki niteliklere sahiptir. Mal veya hizmet satışı dolayısıyla fatura düzenlemek zorunda olan mükellefler, genel hükümler çerçevesinde kağıt fatura düzenleyebilecekleri gibi 397 Seri No.lu VUK Genel Tebliğinde yer alan şartlar çerçevesinde e-Fatura da düzenlemeleri mümkündür. Aynı mal veya hizmet satışı işleminde hem kağıt faturanın hem de elektronik faturanın bir arada düzenlenmesi mümkün değildir.

Müşterinin talep etmesi durumunda ise genel hükümler çerçevesinde sadece kâğıt fatura verilmesi zorunludur. 1 Ancak belirlenen tutarlar/sınırlar nedeniyle E-Fatura düzenleme zorunluluğunda olanlar kâğıt fatura düzenleyemez.

2.2- E – FATURANIN MUHAFAZA VE İBRAZ YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerine göre mükellefler, gerek düzenledikleri gerekse adlarına düzenlenen faturaları, yasal süreler dâhilinde muhafaza ve istendiğinde ibraz etmekle yükümlüdürler. E-Faturanın veri bütünlüğünün sağlanması ile kaynağının inkâr edilemezliği “Mali Mühür”le garanti altına alınmaktadır. Mührün doğruluk ve geçerlilik kontrolünün ancak elektronik ortamda yapılabilmesi nedeniyle E-Faturanın kağıda basılarak saklanması söz konusu değildir. Bu nedenle mükellefler,¹

¹. *Mustafa İnanç, “Elektronik fatura (E-Fatura) Düzenlenmesi” Çözüm, Eylül-Ekim 2010 S. 181*

düzenledikleri ve aldıkları e-faturaları, üzerindeki Mali Mühürü de içerecek şekilde kanuni süreler dahilinde kendi bünyelerindeki elektronik, manyetik veya optik ortamlarda muhafaza ve istendiğinde elektronik, manyetik veya optik araçlar vasıtasıyla ibraz edeceklerdir. Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü, arşivlenen faturaların doğruluğuna, bütünlüğüne ve değişmezliğine ilişkin olan her türlü elektronik kayıt ve veri, veritabanı dosyası, saklama ortamı ile doğrulama ve görüntüleme araçlarının tümünü kapsamakta olup, E-Faturalara istendiğinde kolaylıkla erişebilmeyi, anlaşılabilir ve eksiksiz bir biçimde görüntüleyebilmeyi ve faturaların okunabilir kâğıt baskılarını üretebilmeyi sağlayacak biçimde yerine getirilmelidir. Mükelleflere ait E-Faturaların yine mükelleflere ait bilgi işlem sistemlerinde saklanması gerekmekte olup, üçüncü kişiler nezdinde ya da yurt dışında yapılan saklama işlemi Başkanlık açısından herhangi bir hüküm ifade etmemektedir. Arşivlemenin Türkiye Cumhuriyeti sınırları

içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarının geçerli olduğu yerlerde yapılması zorunluluğu, yurt dışında da ikincil bir arşivleme yapılmasına engel teşkil etmemektedir².

². *Mustafa İnanç, Agm.*

...

İspat Yükümlülüđu Yönünden Fatura